

11/06 THEATER VAN 2009 20u30 DE GERUSTSTELLING

**LEZING LANDSCHAPSARCHITECT
DENIS DUJARDIN**

PROJECT ZEBRASTRAAT - ZEBRASTRAAT 32 TE GENT

Het landschap is een slagveld van belangen. Elkeen projecteert er zijn eigen intenties of verlangens op. Toerist. Economist. Ecologist. Egotist. De landschapsarchitect is een beeldend bemiddelaar. Hij brengt die bemiddeling in scene, wat van hem een theatermaker maakt. Hij is producent van illusies. Hij representeert de spiegel van een wirwar aan verlangens. Hij modelleert ze en stelt gerust. Beloofd de invulling van verlangens. Maar een verlangen zou geen verlangen zijn als het zichzelf dus best maar niet invult.

De landschapsarchitect bestendigt het verlangen. Toverd een illusoire balans, die al dan niet, in mindere of meerdere mate, het fundamenteel grondeloze maskeert of juist reveleert. Het duistere van de grond. Van de ondergrond. Van het verlokkelijk systeem dat **NATUUR** heet. Met zijn verhalen over verloren onschuld. Die op zijn beurt een zelfbedriegend terugverlangen is. Naar wat er nooit was. Een verlangen naar een niets.

RESERVERING **VERPLICHT** VIA HET ARCHIPEL-SECRETARIAAT
MAANDAG TOT VRIJDAG VAN 13u00 TOT 16u00
T 050 322 420 - F 050 322 421 - INFO@ARCHIPELVZW.BE

ARCHIPELLEDEN: GRATIS
NIET-LEDEN EN PARTNERS VAN DE LEDEN: 7 EURO
STUDENTEN: 5 EURO

Met steun van de
Vlaamse overheid

Wienerberger

vola

ARCHIPEL

LEZING DOOR LANDSCHAPSARCHITECT DENIS DUJARDIN

11/06

THEATER VAN DE GERUSTSTELLING

In mijn werk worden programmas als een speels ondraaglijke lichtheid beschouwd. Als brechting van stijlmodules. De realiteit als stijlgegeven. Met oneindig inwisselbare nuances. In hun uitvoering verankerd in een ambachtelijkheid. Die stijlmodules zitten opgespannen tussen een intentionele en dissimulatie module. Waarbij de dissimulatie module eigenlijk de meest perverse is, en daardoor ook theateraal de meest geladen en diepgaande module. Men doet alsof de verloren onschuld zelve, voorspoedig de mens bucolische beelden aanlevert. De mens, geholpen in zijn immer helpend zelfbedrog, ligt zichzelf het landschap om te overleven.

Die dissimulatie is eigenlijk een constante in mijn werk. Ze vergt een scherpe ambachtelijke vaardigheid en ze is dermate specifiek in die zin, dat ze – wat de Grieken heetten – de acheiropoiesis in zich draagt. De acheiropoiesis is de omschrijving van beelden die er uitzien alsof ze zonder mensenhand zijn gemaakt. Door een externe entiteit. Een Goddelijke Entiteit? De Natuur? De Natuur als God?

Wellicht is de landschapsarchitectuur de enige discipline die in staat is om beelden te scheppen, die het spoor van de menselijke intentie volledig uitwissen. Waardoor het vermoeden van de aanwezigheid – de ingreep van een Onbekende Andere (Macht) – bespoken werkt. Waarbij nu eens een esthetiserende paradijselijke scene als projectie wordt aangevoerd. Harmonisch; proportioneel; overzichtelijk; geruststellend. En dan weer een would-be-wildheid. Met groezelige chaoticiteit. Waarbij de natuur soms wordt verlokend om spontaan het 'rechtje-van-de-sterkste' te spelen. Een hedendaags Morituri-te-salutant. Het eeuwige verlangen naar 'de' authenticiteit. Het scheppende van het niet menselijke met zijn intrigerend stilzwijgen. Maar in de dissimulatie landschapsarchitectuur is het één luisterrijk theateraal bedrog. Dat in zijn geloofwaardigheid ultra-breed wordt gedragen. En door de landschapsarchitect snood beeldmatig wordt geënceneerd. De geruststelling als conditio sine qua non. Als bescherming tegen de transgressie. Die beweging die de mens verlokend om rond te waken in het grondeloze.

Denis Dujardin

26/06

FILMAVOND SCIENCE FICTION

AANVANG WANDELING DOORHEEN HET 6,5 HA GROTE LANDSCHAPSPARK (25 PERS.): 18U30
 AANVANG FILMVOORSTELLING MET VOORFILM OVER DE WONING ZELF (75 PERS.): 19U30
 VOOR DE RECEPTIE ACHTERAF ZAL EEN BIJDRAGE VAN 10 EURO WORDEN GEVRAAGD

De indrukwekkende woning (1968) van architect Axel Gyssaert functioneerde begin 2002 als uniek decor voor de jeugdfilm 'Science Fiction' van regisseur Dany Deprez die veel succes oogstte met zijn magisch-realistisch filmdebuut 'De bal'. Samen met een uitgebalanceerd lichtpalet vormde de woning met onder meer een openschuivend dak van 150 m² en een zwembad een belangrijk onderdeel van de doorgedreven styling. De strakke beeldsmit, het verhaalritme, de kleurenbalans, het merkwaardige geluidsdecor, de sobere kledij van de personages en de lichtinval geven aan de film het gepaste timbre en bevreedende sfeer. Architectuur en licht als conceptueel onderdeel.

In een notendop omschreven, vertelt 'Science Fiction' het verhaal van de tienjarige Andreas (David Geclowicz) die onder de invloed van zijn fantasierijke buurmeisje Vero (Fran Michiels) het vermoeden krijgt dat zijn ouders (Koen de Bouw en Wendy van Dijk) buitenaardse wezens zijn. Hoe meer Andreas over zijn ouders ontdekt, hoe groter zijn vermoeden wordt. Vooral de serre, waar zijn ouders een laboratorium hebben ingericht en die voor hem verboden terrein is, voedt zijn fantasie. Deprez vond in het scenario een verhaal over fundamentele eenzaamheid terug. Een geschiedenis over een kind dat geïsoleerd en ontredderd raakt omdat hij de vreemde en saaie wereld van volwassenen niet begrijpt.

Belangrijk was om bij aanvang een totale stijl te bedenken die als een visuele drager het verhaal zou kunnen ondersteunen. Een expressionistische sfeer zoals ook in films van Fritz Lang, Roman Polanski of Alfred Hitchcock is terug te vinden. Art director Bart Van Loo schaarde zich met een aantal ontwerpers uit de stal van lichtproducent Dark (Ivan Missinne, Anthony Duffeleer en Peter Vanooteghem) aan tafel om de vormgeving van de film te bepalen. De kleuren buiten de woning, zoals op school en de speelplaats zijn warm, de kleuren in de woning zijn koud. Het doet de mensen geloven dat er iets fout is. Het bevreedende groen wordt een tweede huid die je ervaart als een onderhuids ondefinieerbaar gevoel bij de personages.

"Een fundamenteel gegeven was het vinden van de juiste woning waar Andreas met zijn ouders zou wonen", zegt Dany Deprez. "Het moest een moderne, koele constructie zijn van glas en metaal met een spaarzaam interieur. De eigen woning van architect Gyssaert op het 6,5 hectare grote voormalige open stort van Male Sint-Kruis, herschapen tot een uniek natuurgebied met vijvers, dreven en heuvels, leek bijna gemaakt voor de film. De woning dateert uit de jaren zeventig en is zo eigenzinnig dat het evengoed een woning uit een onbestemde toekomst kan zijn. Die architecturale strakheid hebben we dankzij de ploeg rond Bart Van Loo kunnen doortrekken in ondermeer de voorwerpen die in de film gebruikt worden, zoals het meubilair van Quinze & Milan en de kostuums van Eva Bos. De lichtheid en verplaatsbaarheid van de meubeltjes van Quinze & Milan sluiten aan bij de filosofie van het verhaal. Een wereld van mobiele telefoons, een draagbare, verplaatsbare en zendbare wereld.

De algemene abstractie brengt de personages die het verhaal moeten dragen op het eerste plan. De architecturale encensering brengt de kijker onwillekeurig onder de indruk. Maar het is een intellectuele indruk zonder veel emotionele waarde.

Vrij samengevat naar een tekst van Guy Goethals

DE PLAATSEN VOOR DEZE FILMAVOND, ALS ANIMERENDE AFSLUITING VAN HET ARCHIPEL-WERKJAAR 2008-2009, ZIJN BEPERKT. RESERVERING IS DUS VERPLICHT VIA HET ARCHIPEL-SECRETARIAAT DETAILS OVER WEGBESCHRIJVING VOLGEN NA RESERVERING.

SCIENCE FICTION IS EEN BELGISCHE-NEDERLANDSE CO-PRODUCTIE

REGIE: Dany Deprez

PRODUCTIE: Jean-Claude Van Rijckeghem (A Private View), Marion Hansel (Man's Film), Rudi Teichmann (B&T Film Prouktion) en San Fu Maltha (Fu Works).

SCENARIO: Chris Craps & Jean-Claude Van Rijckeghem

ART DIRECTOR: Bart Van Loo

MUZIEK: Loek Dikker

SPEELDUUR: 92 min

TAAL (GESPROKEN): Nederlands / (ondertiteling): Frans of Engels

TER INFO: de woning fungeert tevens als achtergronddecor bij de muziekclip 'The World is Mine' van Hooverphonic

PROGRAMMA 2009-2010

ONDER VOORBEHOUD

Na een intern wat woelig, maar tegelijk zeker productief werkjaar met drie uitstapen of studiereizen, vijf lezingen door Belgische architecten en tuinarchitect, vier lezingen door buitenlandse architecten of collega's uit aanverwante disciplines, twee historische lezingen (waarvan één met tentoonstellingsbezoek) en twee filmavonden, kan Archipel terugblikken op een wederom rijk gevuld en zonder twijfel geslaagd cultureel jaar! Absoluut moet worden vermeld dat de opkomst voor de lezingen dermate is toegenomen dat bij sommige evenementen op het laatste nippertje naar een andere locatie is uitgeweken of dat uitschema's werden aangepast of dat een betreffende lezing een week later voor een tweede keer moest worden georganiseerd! Hopende deze fantastische tendens van een groeiend aantal geïnteresseerden volgend werkjaar verder te zetten, onderneemt het bestuur een noeste quest naar betere en grotere locaties. Om die reden staat het programma van volgend werkjaar nog niet precies op punt, maar kunnen we alvast de bevestigde sprekers even oplijsten. De onderliggende agenda biedt een eerste glimp hiervan, maar vanaf augustus wordt het gehele programma 2009-2010 ontsluitend (o.a. op www.archipelvzw.be). Tot dan!

SEPTEMBER

- DAGUITSTAP SANATORIUM JOSEPH LEMAIRE
- ARCHITECTUURLEZING BOB361

OKTOBER

- ARCHITECTUURSTUDIÉREIS PRAAG-BRNO
- DAG VAN DE ARCHITECTUUR
- ARCHITECTUURLEZING DMGARQUITECTURA (E)

NOVEMBER

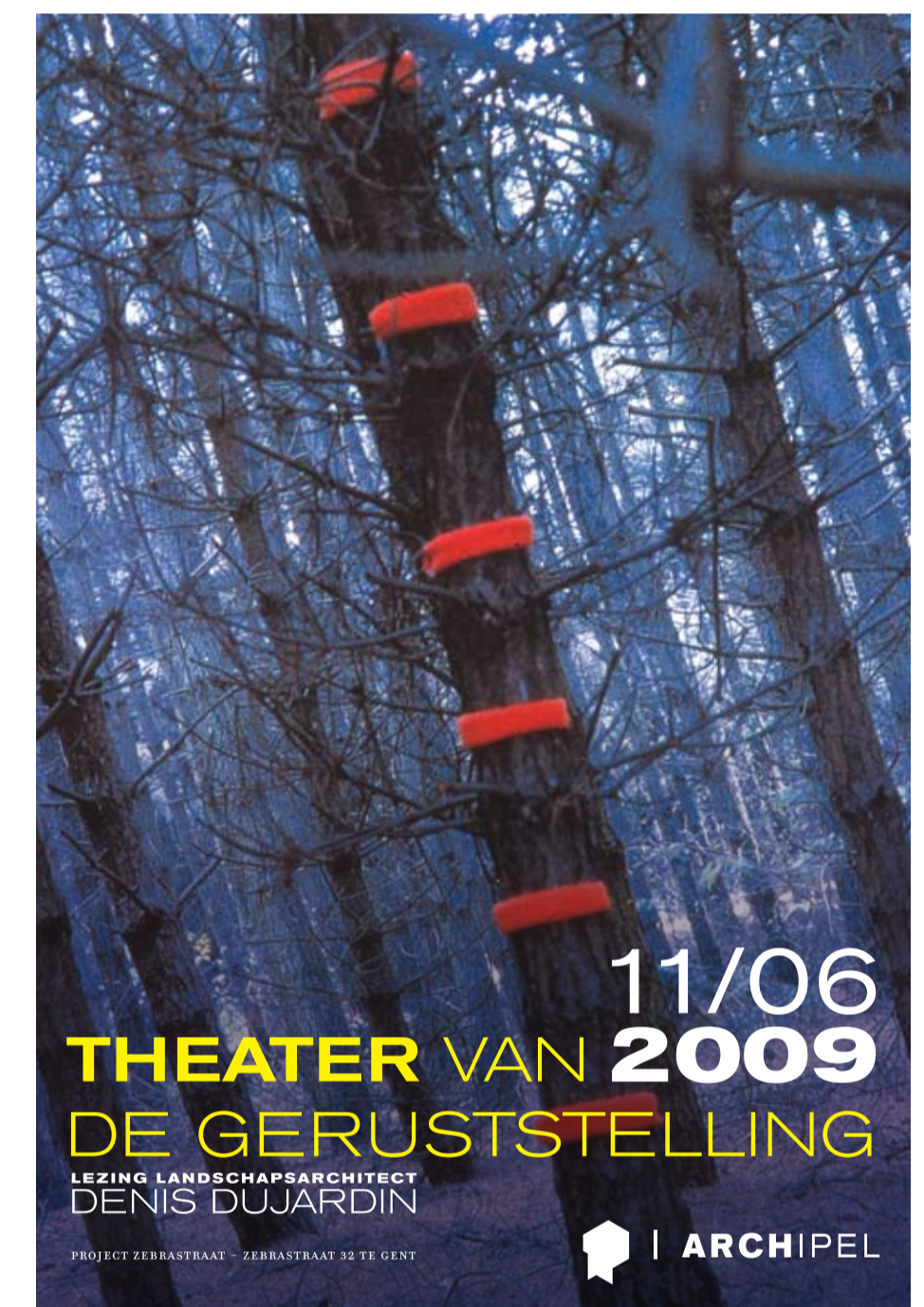
- HISTORISCHE LEZING DOOR DIRK DE MEYER OVER JOSIP PLECNIK

DECEMBER

- LEZING DOOR LANDSCHAPSARCHITECT BAS SMETS

2010

- FILMLEZING DOOR TEREJIA VAN DIJK
- ARCHITECTUURLEZING BURKARD MEYER (CH)
- ARCHITECTUURLEZING NOA ARCHITECTEN + BENOÏT
- LEZING OVER ARCHITECTUUR IN BRAZILIË DOOR PAUL MEURS (NL)
- IN HET KADER VAN DE VOLGENDE ARCHITECTUURSTUDIÉREIS
- FILMAVOND OSCAR NIEMEYER / LINA BO BARDI
- ARCHITECTUURSTUDIÉREIS NAAR BRAZILIË
- HISTORISCHE LEZING DOOR FRANCIS STRAUVEN OVER RENAAT BRAEM
- FILMAVOND METROPOLIS

Tempelhof 21 - 8000 Brugge
 T: 050 322 420 - F: 050 322 421
 info@archipelvzw.be - www.archipelvzw.be
 maandag tot vrijdag van 13u00 tot 16u00
 Marc Felix
 Gery Vandenaebiele
 Wim Supply
 Dominique Pieters
 Ronny Duquenne
 M. Felix, Koningstraat 43A, 8400 Oostende
 Afgiftekantoor Brugge 1 - 2de afdeling